

Lakitud/UV puitpõrandate hooldusjuhend

Põrand peab olema hästi hooldatud, et tagada selle pinnaviimistluse säilimine ja kaunis välimus pikkadeks aastateks. Põranda regulaarne hooldus muudab selle tugevamaks plekkide vastu ja tagab tulevikus lihtsama puhastatavuse.

Üldine teave

Põranda hooldussagedus sõltub ruumi kasutuskõrredest. Regulaarne puhastamine ja hooldus pikendavad põranda kasutusiga.

Kõvendatud puitpõrandad on toodetud naturaalsest materjalidest. Seetõttu võivad erinevad parketilaudad erineda üksteisest oma välimuse poolest. Pea meeles, et ka kõvendatud puitpõrandatele võivad tekkida muljumis- või kriimustusjäljed.

Paljud tooted, nende seas ka puitpõrandad ja tekstiilkatted, muudavad oma esialgset värvitooni, puutudes kokku päikesevalguse ultraviolettkiirgusega. Kui mõni osa põrandast on kinni kaetud, siis mõne aja möödudes katte eemaldamisel võib kattealune osa jääda kinnikatmata põrandapinnast heledam. Tegu ei ole toote veaga, vaid puidu loomuliku omadusega. Kui katate osa põrandast vaibaga, saate järske toonimuutusi vähendada, liigutades vaipa aeg-ajalt mõnda teise kohta. Teine võimalus on kodust lahkudes vaibad kokku rullida, et ka kinnikaetud osad saaksid päikesevalgust ja toonierinevused oleksid minimaalsed.

Põranda puhastamiseks ja hooldamiseks soovime Bjelini Ecoline tooteid või nendele sarnaseid tooteid. Kasutage puhastamiseks pH-neutraalset puhastusvahendit (pH 7–7,5), mida lahjendatakse külma kraaniveega. **Ammoniaaki sisaldavaid puhastusaineid ei tohi kasutada.**

Sisekliima

Puit on hügrokoopne materjal, mis tähendab, et see muudab oma mõõtmeid suhtelise niiskuse mõjul. Suvel puitpõrand paisub ja talvel kahaneb. Kui puit kahaneb, siis parketilaudade vahele võivad tekkida väikesed praod. See on täiesti normaalne puitmaterjali käitumine. Vältimaks puitpõranda suurt elamist soovime hoida suhtelist õhuniiskust 30-60% tasemel.

Mustuse tõrjumine ja kahjustuste ennetamine

Abrasiivne mustus (nagu liiv, kruus jms) kulutab põrandat. Väljaspool sissepääsu peaks seetõttu olema piisavalt suur porivaip või rest jämedama mustuse eemaldamiseks ja seespool sissepääsu niiskust imav porivaip või -matt. Eriti oluline on see nõue avalike hoonete sissepääsude korral. Antud meetmed on ennetavad ning aitavad pikendada põranda eluiga ning vähendada põranda puhastus- ja hoolduskulusid.

Ärge kunagi lohistage mööblit mööda põrandat, vaid teisaldage see tõstes! Põranda kaitsmiseks kasutage mööblilalgadel vildist kaitseid. Puhastage vildist kaitseid aeg-ajalt ja vahetage regulaarselt need uute vastu. Kui kasutate ratastega toole, siis rattad peaksid olema valmistatud pehmest kummist. Soovitav on kasutada ratastega toolide all kaitsematte.

Ehitusjärgne põrandapuhastus (kehtib ainult eriti määratud põrandate korral)

Parim on, kui puitpõrand paigaldatakse ehituse viimases etapis. Kui ruumides tehakse veel teisi ehitustöid, tuleb paigaldatud põrand kaitsta sobiva kaitsematerjaliga. Kaitsematerjal peab põranda katma terves ulatuses. **Ära kinnita kaitsematerjali parketi külge teibiga!** Kaitsematerjali eemaldamisel tuleb põrand hoolikalt puhastada.

1. Kõigepealt puhasta põrand tolmuimejaga kasutades puitpõrandale sobivat otsikut ja seejärel pühkige pinnad puhtaks kuiva mikrofiibermopiga. Vahetage regulaarselt määratud mopp puhta vastu.
2. Antud soovitus kehtib ehitusjärgse põranda puhastamise kohta ja ainult siis, kui põrand on ehitustolmust must. Lisage puhtale veele happeline puhastusvahend, nt. 12%-line äädikas. Lahus veega 1:20. Niiskeid puhastusmeetodeid kasutades peab põranda pind kuivama 2-3 minutiga. Ühest mopist piisab umbes 20–25 m² ala jaoks, seejärel tuleb see asendada puhtaga. **Pane tähele, et ainult puhta mopiga saadakse puhas tulemus!**
3. Happeline puhastusvahend (nt. äädikalahus) eemaldab ehitusjärgse mustuse nagu näiteks kipsi-, krohvi- või pahtlitolmu.
4. Pühkige pind esmalt kuiva mopiga ja seejärel mopiga, mida on niisutatud kraanivees. Moppi peab vahetama vastavalt vajadusele, kasutades võimalikult vähe vett. Põranda pind peab kuivama 2-3 minuti jooksul.

5. Antud meetod neutraliseerib äädikalahuse ning ehitustolmu on seejärel lihtne eemaldada mikrokiust mopiga.

Igapäevane puhastus

Kasutage peamiselt kuivasid puhastusmeetodeid, näiteks tolmuimejat, tolumoppi või mikrokiust moppi. Vajadusel võib põranda pärast puhastamist üle pühkida niiske mikrofiibermopiga, kasutades puhastusvahendit Bjelin Ecoline Wash Care Spray või sarnast toodet. Pihusta ainet otse põrandale ja seejärel kuivata see kohe mikrofiibermopiga.

Ärge kasutage puhastusvahendit väga suures koguses – põrand peab kuivama 2–3 minuti jooksul. Peske moppe regulaarselt pesumasinas. Põranda pesuks võite kasutada ka neutraalseid puhastusaineid, mida on lahjendatud kraaniveega (järgi tootja juhiseid).

Puhastusainet ei tohi mitte kunagi kasutada liiga palju, olenemata sellest, millist puhastusmeetodit kasutate. Bjelin Ecoline Wash Care -pesuvahend on saadaval ka kontsentratsioonina, mida lahjendatakse tavalise kraaniveega. **Meie ei soovita seepi või ammoniaaki sisaldavate puhastusvahendite kasutamist.**

Plekkide eemaldamine

Eemaldage plekid põrandalt nii kiiresti, kui võimalik. Plekke on lihtsam eemaldada, kui need on veel värsked. Olge ettevaatlikud tugevate plekieemaldusainete kasutamisel, kuna need võivad kahjustada põranda pinnaviimistlust. Bjelin Ecoline Wash Care Spray või muu sarnane toode on sobiv toode nii igapäevaseks puhastamiseks, kui ka plekkide eemaldamiseks. Pihustage puhastusainet otse plekile ja laske mõjuda 2–3 minutit. Seejärel pühkige mikrofiibermopiga. Antud puhastusvahend on piisav enamiku plekkide eemaldamiseks ja see peaks olema teie esimene valik.

Bjelin Ecoline Magic Cleaner vms sobib tugevamalt kinnitunud plekkide eemaldamiseks. See on tugevam puhastusvahend, mis taastab põrandapinna algse väljanägemise. Puhastusvahendit tuleks kasutada nii vähe, et põranda pind kuivab 2-3 minutiga. Laske ainel mõjuda 10 minutit, seejärel pühkige pind kraaniveega niisutatud mikrokiudlapiga. Vajadusel korrake. Antud meetodit kasutatakse peamiselt põranda esialgse väljanägemise taastamiseks.

Lugege puhastusvahendi kasutusjuhiseid ja järgige neid! Ärge mitte kunagi kasutage liiga kanget puhastusaine lahust, olenemata sellest, millist puhastusmeetodit kasutate. Veenduge, et puhastamiseks kasutatud vesi oleks eemaldatud põrandapinnalt koheselt.

Lakitud põranda perioodiline hooldus

Mõne aasta möödudes võib põranda pind kaotada osa oma esialgsest läikest ja selle puhastamine võib olla raskem kulumise ja kriimustuste tõttu. Sellisel juhul soovitame põrand hoolikalt puhastada ja seejärel töödelda põrand Bjelin Ecoline Lacquer Refresheriga.

Soovitame pinna töötlemist teha järgmiste etappidena:

1. Kõigepealt puhastage pind tolmuimejaga ja seejärel niiske mopiga pühkides. Vajadusel põranda pind puhastatakse Bjelin Ecoline Magic Cleaner'i või sarnase tootega vastavalt eelpool toodud juhistele.
2. Bjelin Ecoline Lacquer Refresher või sarnane toode kantakse põrandale aplikaatormopi abil (nagu näiteks Bona Applicator Mop). Aplikaatormopp on mõeldud põrandapinna uuendamiseks, kaitsmiseks ja sellele ühtlase läike andmiseks. Tähtis on, et aine kantakse põrandale puusüü suunaliselt ja pealekandmine tehakse käsitsi, mitte poleerimismasinaga. Õige töövõte: Lacquer Refresher valatakse siksakilise joonena otse põrandale ja tõmmatakse aplikaatormopiga piki puidusüüd sujuvalt laiali. Lacquer Refresher kuivab umbes 30 minutiga. Soovitud tulemuse saamiseks tehke vajadusel test mõnel väiksemal põranda-alal, nt. uksetaguses kohas. Toonitud põrandate puhul ärge oodake liiga kaua pinna uuendamisega. Kui põranda pind on tugevasti kulunud, on toonitud pinda väga raske esialgsesse seisukorda saada. Pinda uuesti lakkides täidetakse puidu poorid ja saadakse siledam pind. Arvestage seejuures, et iselakitud pinna omadused on tavaliselt kehvemad võrreldes tehase pinnatöötusega.

Hooldus ühiskondlikes ruumides

Ühiskondlike ruumide põrandatele langeb oluliselt suurem kasutuskoormus võrreldes eluruumide põrandatega. Põranda jaoks tuleb teha hoolduskava ja seda tuleb järgida kogu põranda kasutusaja jooksul.

Puhastamiseks sobivad eluruumidele ettenähtud puhastus- ja hooldusjuhendid tingimusel, et põranda puhastust teostatakse sagedamini. Põranda hoolduskava võib eri ruumidel olla erinev ja sõltub põranda kasutuskoormusest. Niiskusest ja mustusest põhjustatud kulumise vähendamine on eriti oluline avalikes ruumides. Avalike ruumide sissepääsu ees peab olema sissepääsurest, soovitatavalt katuse all, peale seda kare matt koheselt ruumi sisenemisel ning seejärel niiskust imav matt. Niiskust imavaid matte tuleb korrapäraste ajavahemike järel vahetada, sest need kipuvad läbi vettima. Sissepääsud ja porimatisüsteemid peavad olema piisavalt suured, et põrand ei saaks märjaks ja mustus jääks sissepääsu juurde. Reeglilik on, et mõlema porimati peal peaks tegema vähemalt seitse sammu, enne kui jalanõud saavad arvestatavalt puhtaks ja kuivaks. Hästi toimiv sissepääs mõjutab otseselt põranda eluiga, samuti puhastus- ja hoolduskulusid.

Põrandahooldus avalikes kohtades toimub järgmiselt:

1. Esmane puhastus tolmuimejaga ja seejärel niiske mopiga pühkides. Vajadusel põranda pind värskendatakse Bjelini Ecoline Magic Cleaner'i või sarnase tootega vastavalt eelpool toodud juhistele.
2. Bjelin Ecoline Lacquer Refresher või sellele vastav toode kantakse puhtale, kuivale pinnale aplikaatormopi (vahatusmopi) abil. Oluline on, et aine kantakse pinnale puusüü suunaliselt ja pealekandmine toimub käsitsi, mitte poleerimismasinaga. Lacquer Refresher kuivab umbes 30 minutiga. Soovitud tulemuse saamiseks tehke test mõnes vähem nähtavas kohas, et veenduda lõpptulemuse kvaliteedis.

Toonitud põranda puhul tuleb ennetada põranda kulumist. Kui toonitud pind on kulunud, on seda väga raske esialgsesse seisukorda tagasi saada. Pinda uuesti lakkides täidetakse puidu poorid ja saadakse siledam pind. Arvesta, et tehases tehtud lakkimine on alati kvaliteetsem, vastupidavam ja tugevam, võrreldes hiljem tehtud lakkimisega.

Põrandapinna remont

Veidi sügavamate kriimustuste parandamiseks kasutatakse esmalt paranduslakki ja seejärel Bjelin Ecoline Lacquer Refresher lakivärskendajat või sarnast toodet. Põranda uuendamisel või parandamisel tuleb alustada kõigepealt uuendatava või parandatava ala puhastamisest.

Sügavad kriimud, lõhed või muud kahjustused täidetakse sobiva puidupahtliga või parandusvahaga enne lakkimist. Tõsisemalt kahjustatud laud tuleb võimalusel välja vahetada.

Vigastuste/kriimude taastamine ja kohtparandused

Soovitame pöörduda oma ala spetsialistide poole parima tulemuse saamiseks.

Kahjustatud laua väljavahetamist on kõige lihtsam teha põranda lahtivõtmisega. Kui see ei õnnestu, võtke täpsemate juhiste saamiseks ühendust Bjelini või selle esindajaga.

Lisainfo

Lisateavet põrandahoolduse kohta leiate aadressilt www.bjelin.com (www.aufloor.ee) või support@bjelin.com (info@aufloor.ee).